EUROPOS PARLAMENTAS

2004 *2009*

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas

NEGALUTINIS
2004/0113(CNS)

11.1.2005

*

PRANEŠIMO PROJEKTAS

dėl pasiūlymo dėl Tarybos pagrindų sprendimo dėl tam tikrų procesinių teisių baudžiamuosiuose procesuose visoje Europos Sąjungoje
(KOM(2004)0328 – C6-0071/2004 – 2004/0113(CNS))

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas

Pranešėja: Kathalijne Maria Buitenweg

Procedūrų sutartiniai ženklai

*	Konsultavimosi procedūra *balsavusių narių balsų dauguma*
**I	Bendradarbiavimo procedūra (pirmasis svarstymas) *balsavusių narių balsų dauguma*
**II	Bendradarbiavimo procedūra (antrasis svarstymas) *balsavusių narių balsų dauguma pritariama bendrajai pozicijai visų Parlamento narių balsų dauguma atmetama arba taisoma bendroji pozicija*
***	Pritarimo procedūra *visų Parlamento narių balsų dauguma, išskyrus EB sutarties 105, 107, 161 ir 300 straipsniuose bei ES sutarties 7 straipsnyje numatytus atvejus*
***I	Bendro sprendimo procedūra (pirmasis svarstymas) *balsavusių narių balsų dauguma*
***II	Bendro sprendimo procedūra (antrasis svarstymas) *balsavusių narių balsų dauguma pritariama bendrajai pozicijai visų Parlamento narių balsų dauguma atmetama arba taisoma bendroji pozicija*
***III	Bendro sprendimo procedūra (trečiasis svarstymas) *balsavusių narių balsų dauguma pritariama bendram tekstui*

(Procedūra pasirenkama atsižvelgiant į Komisijos pasiūlytą teisinį pagrindą.)

Teisės akto pakeitimai

Parlamento pakeistas tekstas yra paryškinamas ***pusjuodžiu kursyvu.*** Paryškinimas *paprastu kursyvu* parodo atitinkamiems dokumentą rengusiems skyriams tas teises akto projekto vietas, kurias siūloma taisyti rengiant galutinį tekstą (pvz., tekste tam tikra kalba paliktas akivaizdžias klaidas ar praleistas vietas). Tokio pobūdžio pataisymams reikalingas atitinkamų skyrių sutikimas.

TURINYS

Psl.

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS..... 4

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS

dėl pasiūlymo dėl Tarybos pagrindų sprendimo dėl tam tikrų procesinių teisių baudžiamuosiuose procesuose visoje Europos Sąjungoje (KOM(2004)0328 – C6-0071/2004 – 2004/0113(CNS))

(Konsultavimosi procedūra)

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą (KOM(2004)0328)[1],

– atsižvelgdamas į ES sutarties 31 straipsnio 1 dalies c punktą,

– atsižvelgdamas į ES sutarties 39 straipsnio 1 dalį, pagal kurio nuostatas Taryba konsultavosi su Parlamentu (C6-0071/2004),

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 93 ir 51 straipsnius,

– atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pranešimą ir Teisės reikalų komiteto nuomonę (A6-0000/2005),

1. pritaria Komisijos pasiūlymui su pakeitimais;

2. ragina Komisiją atitinkamai pakeisti savo pasiūlymą pagal EB sutarties 250 straipsnio 2 dalį;

3. ragina Tarybą pranešti Parlamentui, jeigu ji ketina nukrypti nuo Parlamento patvirtinto teksto;

4. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai.

Komisijos siūlomas tekstas	Parlamento pakeitimai
Pakeitimas 1 5 a konstatuojamoji dalis (nauja)	
	(5a) Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijoje (angl. ECHR) išvardytos teisės turi būti laikomos minimaliomis normomis, kurių valstybės narės privalo visais atvejais laikytis, kaip laikosi Europos Žmogaus Teisių Teismo jurisprudencijos.

[1] Dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje.

Pakeitimas 2
7 konstatuojamoji dalis

(7) Tarpusavio pripažinimo principo pagrindą sudaro labai didelis valstybių narių tarpusavio pasitikėjimas. Siekiant sustiprinti šį pasitikėjimą pagrindų sprendime numatomos tam tikros pagrindinių žmogaus teisių apsaugos priemonės. Šios apsaugos priemonės numatytos atsižvelgiant į valstybių narių tradicijas Europos Žmogaus Teisių Teismo nuostatose.	(7) Tarpusavio pripažinimo principo pagrindą sudaro labai didelis valstybių narių tarpusavio pasitikėjimas. Siekiant sustiprinti šį pasitikėjimą pagrindų sprendime numatomos tam tikros pagrindinių žmogaus teisių apsaugos priemonės. Šios apsaugos priemonės numatytos atsižvelgiant į valstybių narių tradicijas pagal Europos Žmogaus Teisių Teismo nuostatas ***ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją***.

Pakeitimas 3
8 konstatuojamoji dalis

(8) Pasiūlytos nuostatos neturi daryti įtakos atskirų šalių įstatymais numatytų galiojančių specialiųjų priemonių kovos su tam tikrais sunkiais ir sudėtingais nusikaltimais, ypač terorizmu, srityje.	***Išbraukta.***

Pakeitimas 4
10 a konstatuojamoji dalis (nauja)

	(10a) Šį Pagrindų sprendimą reikia įvertinti per dvejus metus nuo jo įsigaliojimo datos, atsižvelgiant į įgytą patirtį. Prireikus, siekiant patobulinti numatytas apsaugos priemones, jis turi būti pataisytas.

Pakeitimas 5
16 konstatuojamoji dalis

(16) Teisė į konsulinę pagalbą numatyta 1963 m. Vienos konvencijos dėl konsulinių santykių 36 straipsniu, kuriuo valstybėms suteikiama teisė susisiekti su savo šalies piliečiais. Šio pagrindų sprendimo nuostatomis ši teisė suteikiama Europos piliečiams, o ne valstybėms. Nuostatose	(16) Teisė į konsulinę pagalbą numatyta 1963 m. Vienos konvencijos dėl konsulinių santykių 36 straipsniu, kuriuo valstybėms suteikiama teisė susisiekti su savo šalies piliečiais. Šio pagrindų sprendimo nuostatomis ši teisė suteikiama Europos piliečiams, o ne valstybėms. Nuostatose

atkreipiamas dėmesys į šią teisę, todėl ja bus labiau naudojamasi. ***Manoma, kad ilgainiui sukūrus laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę, kurioje valstybės narės viena kita pasitiki, vis mažiau ir galiausiai visiškai nereikės konsulinės pagalbos.***	atkreipiamas dėmesys į šią teisę, todėl ja bus labiau naudojamasi.

Pakeitimas 6
18 konstatuojamoji dalis

(18) Būtina numatyti šio Pagrindų sprendimo veiksmingumo įvertinimo mechanizmą. Valstybės narės turi kaupti ir registruoti informaciją, kurios reikia atlikti įvertinimui ir kontrolei. Sukauptą informaciją Komisija naudoja rengti pranešimams, su kuriais galės susipažinti visuomenė. Tai sustiprins tarpusavio pasitikėjimą, kadangi kiekviena valstybė narė žinos, kad kitos valstybės narės atsižvelgia į teisingo teisminio bylos nagrinėjimo teises.	(18) Būtina numatyti šio Pagrindų sprendimo veiksmingumo įvertinimo mechanizmą. Valstybės narės renka ir registruoja ***iš nevalstybinių organizacijų, tarpvalstybinių organizacijų ir profesionalių teisininkų organizacijų, vertėjų žodžiu*** informaciją, reikalingą atlikti įvertinimui ir kontrolei. Sukauptą informaciją Komisija naudoja rengti pranešimams, su kuriais galės susipažinti visuomenė. Tai sustiprins tarpusavio pasitikėjimą, kadangi kiekviena valstybė narė žinos, kad kitos valstybės narės atsižvelgia į teisingo teisminio bylos nagrinėjimo teises.

Pakeitimas 7
18 a konstatuojamoji dalis (nauja)

	(18a) Būsimoji Žmogaus teisių agentūra irgi galėtų būti labai naudinga kaupiant ir analizuojant tokią informaciją.

Pakeitimas 8
1 straipsnio 1 dalies 2 papunktis

Tokios bylos toliau vadinamos „baudžiamosiomis bylomis“.	***Išbraukta.***

Pakeitimas 9
1 straipsnio 2 dalis

2. Šiomis teisėmis ***gali*** naudotis bet kuris asmuo įtariamas padarius nusikaltimą („įtariamasis“) nuo tada, kai kompetentingos valstybės narės institucijos ***jį informuoja, kad jis įtariamas padaręs nusikaltimą***, iki tada, kai paskelbiamas teismo nuosprendis.	2. Šiomis teisėmis ***gali*** naudotis bet kuris asmuo įtariamas padarius nusikaltimą („įtariamasis“) ***arba, kai įtariamas asmuo yra juridinis asmuo, juridinio asmens atstovas*** nuo tada, kai kompetentingos valstybės narės institucijos ***jį sulaiko*** iki tada, kai paskelbiamas teismo nuosprendis. *(Tekste vartojamas vyriškosios giminės daiktavardis „įtariamasis“ ar įvardis „jis“taip pat reiškia ir moteriškos lyties asmenį.)*

Pakeitimas 10
1a straipsnio antraštė ir įvadinė dalis (nauja)

	1a straipsnis ***Sąvokos*** ***Šiame Pagrindų sprendime vartojamos toliau pateikiamos sąvokos:***

Pakeitimas 11
1a straipsnio a punktas (naujas)

	a) „teisine konsultacija“laikoma: ***- pagalba, kurią suteikia advokatas įtariamam asmeniui prieš ir per bet kokią policijos apklausą, susijusią su nusikaltimu, kurį padarius tas asmuo įtariamas;*** ***- pagalba, suteikiama įtariamam asmeniui, ir advokato atstovavimas įtariamam asmeniui per baudžiamąjį procesą.***

Pakeitimas 12
1a straipsnio b punktas (naujas)

	c) „baudžiamuoju procesu“ laikoma: ***i) bylos nagrinėjimas, siekiant nustatyti***

įtariamo asmens kaltę ar nekaltumą arba nuteisti tą asmenį;

ii) apeliacinių skundų dėl i) punkte minėtų teismo procesų svarstymas arba iv) bylos, kurias iškelia administracinės valdžios institucijos dėl veiklos, už kurią pagal valstybės narės įstatymus baudžiama, ir kai dėl šio sprendimo gali būti iškelta byla teisme, ypač baudžiamųjų bylų atvejais.

Pakeitimas 13
1a straipsnio c punktas (naujas)

c) „teisėsaugos pareigūnu“ laikomas tardytojas, sulaikantis pareigūnas, pareigūnas, kuris nusprendžia, kad įtariamą asmenį reikia suimti, ar pasirašo suėmimui vykdyti reikalingą dokumentą, arba kardomojo kalinimo pareigūnas.

Pakeitimas 14
1a straipsnio d punktas (naujas)

d) „tarptautine humanitarine organizacija“ laikoma tarptautinė organizacija, į kurios funkcijas įeina sulaikytų kitos šalies piliečių interesų apsauga. Jei atskiros valstybės narės nenusprendžia kitaip, tinkamiausia „tarptautine humanitarine organizacija“ yra laikoma Tarptautinis Raudonojo Kryžiaus komitetas.

Pakeitimas 15
2 straipsnio 1 dalis

1. Įtariamasis, ***jei jis to nori***, ***turi*** teisę ***kiek įmanoma greičiau*** gauti teisinę pagalbą, ir turi teisę ją gauti viso baudžiamojo proceso	1. Įtariamas asmuo ***turi*** teisę į teisininko konsultaciją ***per 6 val. po sulaikymo*** ir visos baudžiamosios bylos nagrinėjimo

metu.	metu.

Pakeitimas 16
2 straipsnio 2 dalis

2. Įtariamasis ***turi*** teisę gauti teisinę pagalbą prieš atsakydamas į klausimus, susijusius su jam ***pateiktais kaltinimais***.	2. Įtariamas asmuo, prieš atsakydamas į susijusius su ***įtariamu nusikaltimu*** klausimus, ***turi*** teisę į teisininko konsultaciją ***arba teisę, kad per apklausą dalyvautų advokatas***.

Pakeitimas 17
2 straipsnio 2 a dalis (nauja)

	2a. Advokatas turi teisę:
	- lankyti įtariamą asmenį, kurį jis atstovauja, su juo visiškai konfidencialiai kalbėtis ir susirašinėti;
	- susipažinti su bylos medžiaga;
	- gauti informaciją apie bet kokią tolesnę tyrimo eigą ir jame dalyvauti, įskaitant teisę dalyvauti įtariamo asmens, kurį jis atstovauja, apklausose;
	- dalyvauti parengtinio arba teisminio bylos nagrinėjimo metu ir teisme pateikti klausimus.

Pakeitimas 18
3 straipsnio įžanginė formuluotė

Nepaisant įtariamo asmens teisės atsisakyti teisininko konsultacijos ar sau pačiam atstovauti bet kokiuose teismo procesuose, reikalaujama, kad ***kai kuriems*** įtariamiesiems būtų siūloma teisininkų konsultacija siekiant užtikrinti teisingą bylos eigą. Dėl šios priežasties valstybės narės užtikrina, kad teisinė pagalba būtų teikiama bet kuriam įtariamajam, kuris:	Nepaisant įtariamo asmens teisės atsisakyti teisininko konsultacijos ar sau pačiam atstovauti bet kokiuose teismo procesuose, reikalaujama, kad įtariamiesiems būtų siūloma teisininkų konsultacija siekiant užtikrinti teisingą bylos eigą. Dėl šios priežasties valstybės narės užtikrina, kad teisinė pagalba būtų teikiama bet kuriam įtariamajam, kuris:

Pakeitimas 19
3 straipsnio 5 įtrauka

– atrodo, kad ***negali*** suprasti ar sekti bylos eigos arba jos turinio dėl savo amžiaus, protinės, fizinės ar emocinės būklės.	– ***gali būti arba*** atrodo, kad ***negali*** suprasti ar sekti bylos eigos arba jos turinio dėl savo amžiaus, protinės, fizinės ar emocinės būklės.

Pakeitimas 20
4 straipsnio 2 dalis

2. Valstybės narės užtikrina, kad ***būtų numatyta procedūra,*** pagal kurią galima kreiptis ieškant kito advokato, ***jei manoma, kad suteikta teisininko konsultacija yra neveiksminga.***	2. Valstybės narės užtikrina, kad ***nepriklausoma iš nepriklausomų advokatų sudaryta institucija būtų įpareigota išklausyti skundus dėl neveiksmingo gynybos advokato darbo. Prireikus ta institucija gali*** parūpinti kitą advokatą.

Pakeitimas 21
5 straipsnio 1 dalis

1. ***Kai taikomos 3 straipsnio nuostatos***, visas ar dalines išlaidas už teisininko konsultacijas ***turi prisiimti valstybės narės***, jei ***šios*** išlaidos būtų pernelyg didelė našta įtariamam asmeniui ar jo išlaikytiniams.	1. Visas ar dalines teisininko konsultacijos išlaidas ***prisiima valstybės narės***, jei ***tos*** išlaidos būtų pernelyg didelė našta įtariamam asmeniui ar jo *išlaikytiniams*.

Pakeitimas 22
6 straipsnio 1 dalis

1. Valstybės narės, siekdamos apsaugoti proceso teisingumą, užtikrina, kad įtariamajam, kuris nesupranta kalbos, kuria vyksta procesas, būtų užtikrintas nemokamas vertimas žodžiu.	1. Siekiant užtikrinti teisingą bylos eigą valstybės narės užtikrina, kad įtariamam asmeniui, nesuprantančiam kalbos, kuria nagrinėjama byla, ***arba nekalbančiam šia kalba,*** būtų teikiamos nemokamos vertimo žodžiu paslaugos .

Pakeitimas 23
6 straipsnio 2 dalis

2. Valstybės narės užtikrina, kad ***prireikus*** įtariamam asmeniui ***baudžiamojo proceso metu būtų nemokamai žodžiu verčiama***	2. Valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai įtariamas asmuo ***nesupranta arba nekalba ta kalba, kuria vyksta teismo***

per teisininko konsultacijas.	***procesas, vertėjas žodžiu dalyvauja:*** ***- per visus įtariamo asmens ir jo advokato susitikimus,jei advokatas ar kaltinamas asmuo mano, kad reikia vertėjo žodžiu;*** ***- visais atvejais, kai teisėsaugos pareigūnas užduoda įtariamam asmeniui klausimus, susijusius su įtariamu nusikaltimu;*** ***- visais atvejais, kai įtariamas asmuo dėl šio nusikaltimo privalo atvykti į teismą.***

Pakeitimas 24
7 straipsnio 1 dalis

1. Siekiant užtikrinti teisingą bylos eigą valstybės narės užtikrina, kad įtariamam asmeniui, nesuprantančiam kalbos, kuria vyksta teismo procesas, būtų nemokamai raštu išverčiami visi reikiami dokumentai.	1. Siekiant užtikrinti teisingą bylos eigą valstybės narės užtikrina, kad įtariamam asmeniui, nesuprantančiam kalbos ***ar nemokančiam skaityti kalba***, kuria vyksta teismo procesas***, arba kalba, kuria rengiami susiję dokumentai, kai jie rengiami kita, negu teismo procese vartojama kalba,*** būtų nemokamai raštu išverčiami visi reikiami dokumentai.

Pakeitimas 25
11 straipsnio 2 dalis

2. Valstybės narės užtikrina, kad, kai tai yra būtina, būtų teikiama medicininė pagalba.	2. Valstybės narės užtikrina, kad prireikus suteikiama medicinos ***ir psichologinė*** pagalba.

Pakeitimas 26
11 straipsnio 3 dalis

3. ***Atskirais atvejais išskirtiniu dėmesiu gali būti laikoma teisė dalyvauti*** trečiajam asmeniui per policijos ar teisminių institucijų vykdomas apklausas.	3. ***Valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai įtariamas asmuo ar jo advokatas prašo,*** trečiajam asmeniui ***leidžiama dalyvauti*** per policijos ar teisminių institucijų vykdomas apklausas.

Pakeitimas 27
12 straipsnio 1 dalis

1. Įtariamas asmuo, grąžintas kardomajam kalinimui, ***turi*** teisę ***kiek galima greičiau*** informuoti apie sulaikymą savo šeimą, asmenis, prilyginamus šeimos nariams, ar savo darbdavį**.**	1. Įtariamas asmuo, grąžintas kardomajam kalinimui ***arba perkeltas į kitą kardomojo kalinimo vietą***, turi teisę ***nedelsiant po arešto*** informuoti apie sulaikymą savo šeimą, asmenis, prilyginamus šeimos nariams, ar savo darbdavį**.**

Pakeitimas 28
13 straipsnio 1 dalis

1. Valstybės narės užtikrina, kad sulaikytas įtariamas kitos šalies pilietis turi teisę apie savo sulaikymą ***kiek galima greičiau*** informuoti gimtosios šalies konsulines institucijas ir, jei pageidauja, su jomis susisiekti.	1. Valstybės narės užtikrina, kad sulaikytas įtariamas kitos šalies pilietis turi teisę apie savo sulaikymą ***nedelsiant*** informuoti gimtosios šalies konsulines institucijas ir, jei pageidauja, su jomis susisiekti.

Pakeitimas 29
14 straipsnio 2 dalis

2. Valstybės narės užtikrina, kad standartinis rašytinis pranešimas būtų išverstas į visas oficialias Bendrijos kalbas. Siekiant užtikrinti, kad visoje ***valstybėje*** narėje pranešimo tekstas būtų vienodas, jo vertimai atliekami centralizuotai ir pateikiami kompetentingoms institucijoms.	2. Valstybės narės užtikrina, kad standartinis rašytinis pranešimas būtų išverstas į visas oficialias Bendrijos kalbas. Siekiant užtikrinti, kad ***visose valstybėse narėse*** pranešimo tekstas būtų vienodas, jo vertimai atliekami centralizuotai ir pateikiami kompetentingoms institucijoms.

Pakeitimas 30
14 straipsnio 2 a dalis (nauja)

	2a. Jei reikia, valstybės narės užtikrina, kad būtų parengti standartiniai rašytinių pranešimų vertimai į trečiųjų šalių kalbas.

Pakeitimas 31
15 straipsnio 1 dalis

1. Valstybės narės numato priemonių, kad ***būtų lengviau kaupti*** informaciją, reikalingą šio Pagrindų sprendimo nuostatoms įvertinti ir kontroliuoti.	1. ***Kiekvienais metais*** valstybės narės ***renka iš nevalstybinių organizacijų, tarpvalstybinių organizacijų ir profesionalių teisininkų organizacijų, vertėjų žodžiu ir raštu, ir siunčia***

	Komisijai informaciją, reikalingą šio Pagrindų sprendimo nuostatoms įvertinti ir kontroliuoti.

Pakeitimas 32
15 straipsnio 2 dalis

2. Įvertinimas ir stebėjimas vykdomas prižiūrint ***Europos*** Sąjungos Komisijai, kuri koordinuoja įvertinimo veiklos stebėjimo ataskaitas. Šios ataskaitos ***gali būti*** skelbiamos.	2. Įvertinimas ir kontrolė atliekama ***kasmet*** prižiūrint Komisijai, kuri koordinuoja ataskaitų apie įvertinimo ir kontrolės veiklą pateikimą. Šios ataskaitos ***turi būti*** skelbiamos.

Pakeitimas 33
16 straipsnio 1 dalis

1. ***Siekiant atlikti šio Pagrindų sprendimo nuostatų įvertinimą ir kontrolę*** valstybės narės užtikrina, kad būtų saugomi ir prieinami ***duomenys, pvz., aktualūs statistikos rodikliai, be kita ko, ir apie šias sritis:***	1. Valstybės narės ***numato reikiamas priemones*** užtikrinti, kad ***kasmet iki kovo 31 d.*** būtų saugoma ir prieinama ***ši informacija apie praėjusius kalendorinius metus:***

Pakeitimas 34
16 straipsnio 2 dalis

2. Įvertinimas ir kontrolė atliekama reguliariai, analizuojant šiuo tikslu pagal šio straipsnio nuostatas pateiktus ir valstybių narių sukauptus duomenis.	***Išbraukta.***